

стратегічного керівництва в інтересах здоров'я населення; забезпечення системи охорони громадського здоров'я кваліфікованими кадрами в достатній чисельності; створення організаційних структур системи та їх фінансування; інформаційно-роз'яснювальна діяльність, комунікація та соціальна мобілізація в інтересах здоров'я населення; сприяння розвитку досліджень в області охорони громадського здоров'я з метою обґрунтування політики та практики ефективної діяльності.

Висновки. Представлені основні функції системи охорони громадського здоров'я, які має виконувати вказана система в Україні.

ПРОБЛЕМИ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ ЩОДО ПРОТИДІЇ СТИГМИ ТА ДИСКРИМІНАЦІЇ, ЩО ПОВ'ЯЗАНІ З ВІЛ-ІНФЕКЦІЄЮ/СНІДОМ В УКРАЇНІ

Юрочко Т. П., Дацюк В. В.

Національна академія державного управління при Президентові України, кафедра управління охороною суспільного здоров'я, м. Київ, Україна

Мета. Дослідження проблем боротьби зі стигмою та дискримінацією, що пов'язані з ВІЛ-інфекцією/СНІДОМ в медичній сфері.

Матеріали і методи. Було використано структурно-функціональний метод.

Результати та обговорення. Захворюваність ВІЛ інфекцією/СНІДОМ зростає з кожним роком у світі, зокрема в Україні. Поряд з проблемами, обумовленими самою хворобою, все більше людей, інфікованих ВІЛ, стикаються із стигматизацією та дискримінацією. Люди, що живуть з ВІЛ потерпають від стигми та дискримінації не тільки у соціальних відносинах, але і у медичній сфері. Причому стигма та дискримінація, що пов'язані з ВІЛ, спричиняється не тільки лікарською діяльністю, але і особливим ставленням середнього медичного персоналу. Так, нерідко, середній медичний персонал, дізнавшись про особливий статус пацієнта, відмовляється виконувати медичні маніпуляції та надавати медичну допомогу ВІЛ-інфікованим. Це може супроводжуватись грубим відношенням, неетичними висловлюваннями в адресу пацієнта. Подібне ставлення до ВІЛ – інфікованих пацієнтів може призвести до ятрогенії аж до самогубства.

Люди, що живуть з ВІЛ, часто залишаються із своєю проблемою наодинці, замикаються у собі, внаслідок чого стають байдужими до навколишнього світу, втрачають зв'язки із соціумом.

До проблеми стигми та дискримінації, що пов'язані з ВІЛ/СНІДОМ в медичних закладах не можна ставитися як до звичайного порушення етичних та деонтологічних норм. Справа в тому, що медичні працівники звичайні люди, яким притаманні всі риси суспільства, членами якого вони є. Саме тому, проблема стигми та дискримінації, що пов'язані з ВІЛ/СНІДОМ повинна розглядатися як проблема державного політики та публічного управління.

Висновки. Проблема стигми та дискримінації, що пов'язані з ВІЛ/СНІДОМ обумовлена, зокрема, відсутністю знань, наявністю міфів щодо ВІЛ, низьким рівнем загальної санітарної культури населення. Також проблема стигми та дискримінації пов'язані з низькою толерантністю соціуму до людей, що живуть з ВІЛ та байдужістю до їх страждань.